

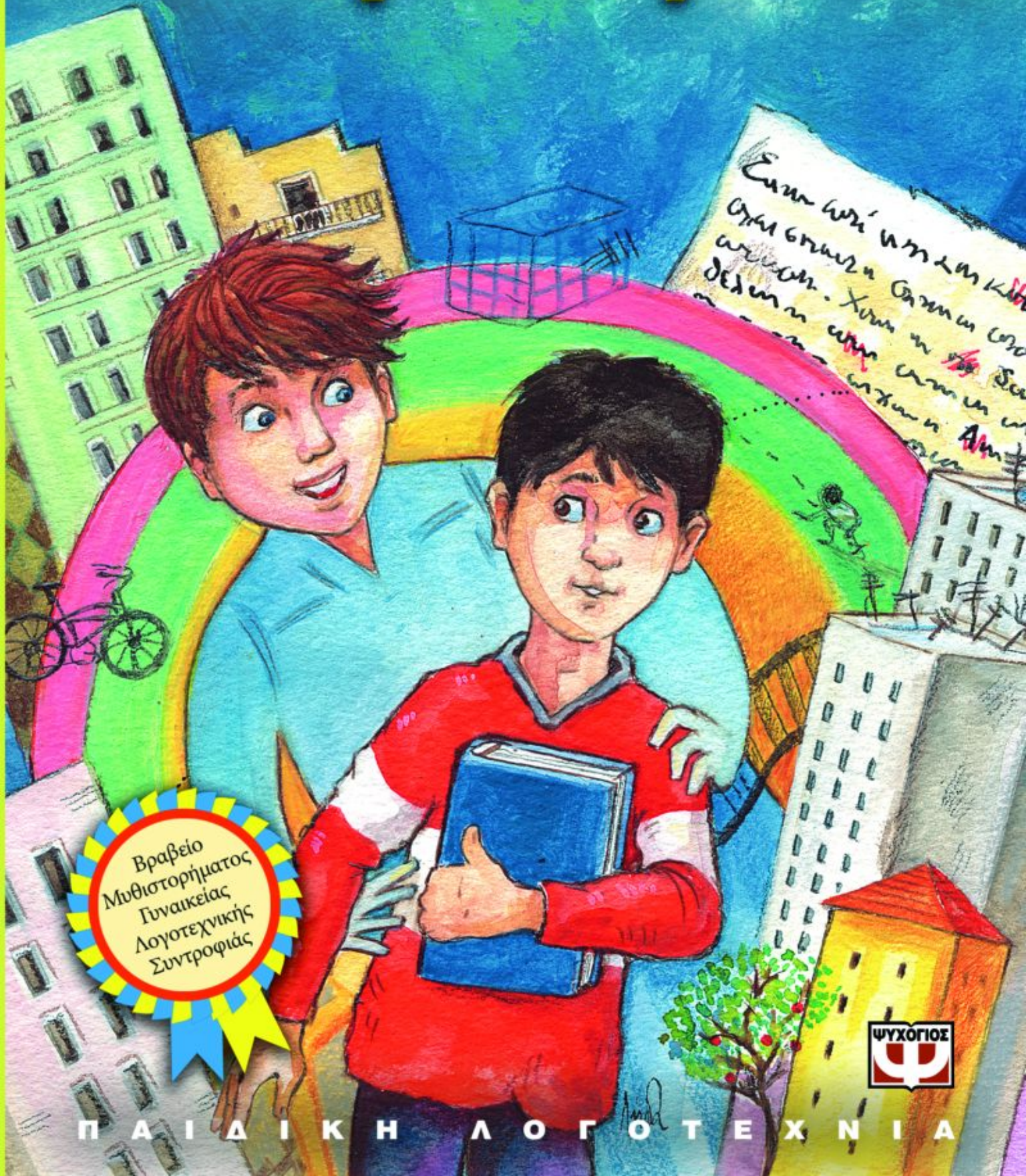

Γιώτα Φώτου

ΕΙΝΟΜΗΛΟ
από 11 ετών

Ο Αόρατος Πολ

Βραβείο
Μυθιστορήματος
Γυναικείας
Λογοτεχνικής
Συντροφιάς

ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Όταν ο Ουλμπέρ κι εγώ ήμασταν τεσσάρων χρόνων, ο μπαμπάς μάς έδειξε πώς να μεταφυτεύσουμε μια μικρή μηλιά, που είχε φυτρώσει στην αυλή του σπιτιού του Ουλμπέρ. Σκάψαμε με πολλή προσπάθεια, όσο πιο βαθιά μπορούσαμε, στην άκρη του λαχανόκηπου και βάλουμε μέσα το μικρό δεντράκι με το χώμα του.

Όταν αργότερα ο μπαμπάς του Ουλμπέρ την μπόλιασε, μας είπε:

— Λοιπόν, παλικάρια, από δω και πέρα εσείς έχετε την ευθύνη για τη μηλιά αυτή.

— Δηλαδή, είναι μόνο δική μας; τον είχε ρωτήσει ο Ουλμπέρ.

— Μόνο δική σας!

— Και όταν θα κάνει μήλα, ποιος θα τα φάει; αναρωτήθηκα εγώ.

Ο θεός μου γέλασε.

— Ε, κάποιος θα βρεθεί να τα φάει!

— Μάλλον θα κάνει πολλά μήλα και θα τα φάμε όλοι μαζί!

— Μάλλον έτσι θα γίνει. Για να κάνει όμως πολλά μήλα, πρέπει να τη φροντίζετε σωστά...

Αυτό εμείς το θεωρήσαμε πολύ σοβαρό και βάλουμε τα δυνατά μας. Περνούσαμε ώρες δίπλα της και παρατηρούσαμε κάθε αλλαγή πάνω της. Την ποτίζαμε, καθαρίζαμε τα κίτρινα φυλλαράκια, της ρίχναμε κοπριά από τη Ζιν και τη Ζαν και την κλαδεύαμε με τις υποδείξεις των μεγάλων. Κοντά της φυτέψαμε και μια κόκκινη τριανταφυλλιά και κάθε άνοιξη βάζαμε και άλλα φυτά, καμιά ρίζα πιπεριάς ή καμιά ντοματιά. Έτσι σχηματίσαμε το δικό μας κήπο που τον ξεχωρίσαμε από το λαχανόκηπο της μαμάς, βάζοντας γύρω γύρω πέτρες στη σειρά, ώστε να σχηματίσουμε τα όριά του. Εκεί μέσα κάναμε και το σπιτάκι μας, ένα χαμηλό κατασκευάσμα τεσσάρων τετραγωνικών από πέτρες, ξύλα και ένα κομμάτι νάιλον για σκεπή.

Η μηλιά μεγάλωνε μαζί μας. Κοντά της είπαμε όλες τις ιστορίες που είχαμε ακούσει από τους μεγάλους και παίζαμε όλα τα παιχνίδια που ξέραμε.

Θυμάμαι μια ανοιξιάτικη μέρα, όταν ύστερα από τη βροχή μπήκαμε μέσα στο σπιτάκι μας για να παίξουμε με του βόλους. Η Έλσα, που καθόταν δίπλα μας ήσυχη, ξαφνικά άρχισε να φωνάζει χαρούμενη:

— Ουλμπέρ, ουλμπέρ!

— Τι θέλεις; της απάντησε ο Ουλμπέρ.

— Ουλμπέρ, ουλμπέρ! επέμενε εκείνη.

— Σ' ακούει, δε χρειάζεται να φωνάζεις έτσι, μας ξεκούφανες! τη μάλωσα εγώ χωρίς να σηκώσω το κεφάλι μου από τους βόλους.

— Έλα λοιπόν, πες μου! έκανε και ο Ουλμπέρ εκνευρισμένος.

— Δε μιλάω σ' εσένα, χαζούλη! Κοιτάξτε, στον ουρανό είναι ουλμπέρ!

Ουλμπέρ στα αλβανικά σημαίνει «ουράνιο τόξο». Ναι! Το φίλο μου τον λένε ουράνιο τόξο.

Αφήσαμε τους βόλους και κοιτάξαμε εκεί όπου έδειχνε η Έλσα. Το ουράνιο τόξο γέμιζε τον ουρανό. Καθώς το κοίταξα, ένιωσα να χάνονται όλα γύρω μου. Έβλεπα μόνο το ουράνιο τόξο και τίποτε άλλο. Ξαφνικά, μέσα σε αυτό νόμισα πως είδα το φίλο μου να μου χαμογελάει. Γύρισα προς το μέρος που ήξερα ότι καθόταν. Γύρισε κι αυτός και με κοίταξε. Χαμογελούσε πάλι. Είχε γαλάζια μάτια, χρυσαφιά μαλλιά και κόκκινα χείλη, σαν τα χρώματα του ουράνιου τόξου.

— Μήπως είσαι ουράνιο τόξο; τον πείραξα.

— Μπορεί και να είμαι, μου απάντησε γελώντας. Ανεβαίνω ψηλά στον ουρανό και σε βλέπω. Πάντα θα σε βλέπω, ό,τι κι αν κάνεις. Γι' αυτό μην τολμήσεις ποτέ, εξυπνάκια, να κρύψεις τους βόλους. Εγώ θα έχω δει πού τους έβαλες.

Μείναμε και οι τρεις αμίλητοι, σαν μαγεμένοι, και κοιτούσαμε το ουράνιο τόξο μέχρι που αυτό χάθηκε. Εκείνη την ώρα ένιωσα τι σημαίνει ευτυχία. Μύριζα το βρεγμένο χώμα, άκουγα μόνο τη Ζιν και τη Ζαν να βελάζουν, κοίταζα τις πολύχρωμες κορδέλες στον ουρανό και ήξερα ότι δίπλα ήταν οι φίλοι μου και απέναντι η οικογένειά μου. Μου άρεσε τόσο πολύ αυτό που είπε ο Ουλμπέρ, ότι δηλαδή θα με παρακολουθούσε από τον ουρανό! Ήξερα ότι ήταν ένα αστείο, καταλάβαινα όμως ότι στην πραγματικότητα ήθελε να πει πως θα είναι πάντα κοντά μου. Οι λέξεις ήρθαν τελείως αυθόρμητα στα χείλη μου.

— Σας αγαπώ πολύ!

Για λίγο δε μίλησε κανείς. Κατόπιν ακούστηκε η Έλσα:

— Κι εγώ σας αγαπώ! Αγαπώ και τον μπαμπά και τη μαμά, και τη θεία Αλκέτα και το θείο Άρτουρ, και τη γιαγιά Ρόζα, και τη Ζιν και τη Ζαν, και τη μηλιά μας.

Δεν περίμενα ότι και ο Ουλμπέρ θα είχε να πει κάτι, όμως η σοβαρή του φωνή με διέψευσε.

— Κι εγώ σας αγαπώ! Πάντα θα σας αγαπώ. Θα είμαστε σε όλη μας τη ζωή φίλοι. Κοιταχτήκαμε για μια στιγμή οι τρεις μας. Δώσαμε, χωρίς να το καταλάβουμε, τα χέρια και πιαστήκαμε σε κύκλο. Κατάλαβα ότι ήταν μια σημαντική στιγμή. Ένιωσα παντοδύναμος, χωρίς κανένα φόβο και γεμάτος χαρά. Αμέσως μετά ακούστηκε η γιαγιά Ρόζα να μας φωνάζει να πάμε για φαγητό.

Λίγους μήνες αργότερα, ο Ουλμπέρ κι εγώ πήγαμε για πρώτη φορά στο σχολείο.

Γνωρίσαμε πολλά παιδιά, κάναμε πολλούς φίλους και συνεχίσαμε να είμαστε αχώριστοι. Μαζί πηγαίναμε το πρωί, μαζί επιστρέφαμε, μαζί διαβάζαμε τα μαθήματά μας.

Εγώ ήμουν ο πρόεδρος της τάξης. Με ψήφισαν οι συμμαθητές μου στις μαθητικές εκλογές. Ήμουν, όπως είπε η δασκάλα στη μαμά, ο καλύτερος μαθητής. Η δασκάλα μ' αγαπούσε πάρα πολύ. Από την πρώτη στιγμή που πήγα στο σχολείο έγινα το δεξί της χέρι. Ό,τι χρειαζόταν σ' εμένα το έλεγε: «Αλ, πήγαινε στη διπλανή τάξη και ζήτησε κιμωλίες», «Αλ, φέρε μου, σε παρακαλώ, ένα ποτήρι νερό», «Αλ, βοήθησε το Νικόλα να λύσει αυτή την άσκηση».

Όλοι οι συμμαθητές μου ήθελαν να με έχουν στην παρέα τους. Για ό,τι γινόταν στην τάξη, εγώ είχα τον πρώτο λόγο. Κι εγώ όμως τους αγαπούσα όλους. Δε μάλωσα ποτέ με κανένα παιδί. Αργότερα έγινα αρχηγός της ομάδας του ποδοσφαίρου που είχαν οι μικρότερες τάξεις του σχολείου. Η ομάδα μας νικούσε αρκετές φορές την ομάδα των μεγαλύτερων τάξεων. Ήταν πολύ δυνατή ομάδα!

Κάθε χρόνο το σχολείο μας συμμετείχε στους αγώνες στίβου που γίνονταν μεταξύ των σχολείων της πόλης. Τη χρονιά που εγώ πήγα στην τρίτη τάξη, η ομάδα μας είχε πάει πολύ καλά. Στην ομάδα αυτή συμμετείχαν παιδιά των μεγαλύτερων τάξεων. Στο αγώνισμα της σκυταλοδρομίας είχαν καταφέρει να φτάσουν στους τελικούς. Την παραμονή των τελικών, όμως, ήρθε στην τάξη ο υπεύθυνος δάσκαλος και μου είπε:

— Αλ, ένα παιδί της ομάδας έχει πυρετό και δεν μπορεί να τρέξει αύριο.

Αποφασίσαμε λοιπόν να τρέξεις στη θέση του, γιατί είσαι πολύ γρήγορος.

Την άλλη μέρα, όλα τα σχολεία της πόλης είχαν μαζευτεί στο γήπεδο για να παρακολουθήσουν τους τελικούς αγώνες στίβου. Όταν ήρθε η ώρα για τη σκυταλοδρομία, η καρδιά μου χτυπούσε πολύ δυνατά. Πήρα τη θέση μου και περίμενα. Η ομάδα μου στην αρχή ξεκίνησε καλά, αλλά ο δεύτερος δρομέας, δεν ξέρω για ποιο λόγο, κάπως καθυστέρησε και έτσι, όταν έφτασε η σειρά μου, οι άλλες ομάδες ήταν πιο μπροστά από εμάς. Μόλις πήρα στα χέρια μου τη σκυτάλη, είπα

στον εαυτό μου: «Τρέξε, Αλ, τρέξε!» και έβαλα τα δυνατά μου. Αμέσως μετά άκουσα όλο το γήπεδο να φωνάζει: «Τρέξε, Αλ, τρέξε!» και κατάλαβα ότι πάω καλά. Δεν ήξερα πού πατούσα, ούτε έβλεπα πού ήταν οι αντίπαλοί μου, απλώς έτρεχα με όση δύναμη είχα. Εγώ έτρεχα και το γήπεδο φώναζε: «Αλ! Αλ!» Όταν είδα τον επόμενο δρομέα της ομάδας μου, που ήταν και ο τελευταίος, του έδωσα τη σκυτάλη και εκείνος έφυγε και εγώ σταμάτησα. Τότε έφτασαν οι δρομείς των άλλων ομάδων, έδωσαν τις σκυτάλες στους συναθλητές τους που περίμεναν, αλλά εκείνοι δεν κατάφεραν να φτάσουν το δικό μας που κατάφερε να τερματίσει πρώτος. Όλη αυτή την ώρα, οι θεατές στο γήπεδο συνέχιζαν να φωνάζουν «Αλ! Αλ!» κι εγώ ένιωσα πολύ περήφανος. Ο μπαμπάς και η μαμά μου είπαν μπράβο και η δασκάλα το ίδιο. Την άλλη μέρα ο διευθυντής μου είπε κι εκείνος μπράβο μπροστά σε όλα τα παιδιά, γιατί τους χάρισα τη νίκη. Έτσι, από εκείνη τη μέρα και μετά, όλα τα παιδιά του σχολείου, μικρά και μεγάλα, μου φώναζαν όταν με έβλεπαν: «Γεια σου, μεγάλε» και όλοι με ήθελαν να παίζω μαζί τους.

Ο Ουλμπέρ ήταν πολύ καλός μαθητής. Νομίζω ότι στα μαθηματικά ήταν καλύτερος από μένα, εγώ όμως ήμουν καλύτερος στο μάθημα της Γλώσσας. Όλοι έλεγαν ότι είχα πολύ μεγάλη φαντασία και ότι έγραφα πολύ καλά για την ηλικία μου. Ο Ουλμπέρ ήταν πολύ δειλός μέσα στην τάξη. Δεν έλεγε εύκολα τη γνώμη του. Νομίζω πως δεν είχε εμπιστοσύνη στον εαυτό του. Άκουγα που ψιθύριζε τις σωστές απαντήσεις, αλλά συνήθως δε σήκωνε το χέρι για να τις πει. Μιλούσε μόνο όταν τον ρωτούσαν.

Οι ευχάριστες στιγμές από εκείνα τα τρία χρόνια στο αλβανικό σχολείο είναι πολλές, πάρα πολλές, αμέτρητες. Θα έλεγα ότι ήταν τα καλύτερα χρόνια της ζωής μου, αν δεν υπήρχε το οικονομικό πρόβλημα που αντιμετώπιζε η οικογένειά μου.

Προτού πάω στο σχολείο, δεν είχα καταλάβει ότι οι γονείς μου είχαν προβλήματα. Νόμιζα ότι όλος ο κόσμος ζει όπως εμείς, η οικογένειά μου και η οικογένεια του Ουλμπέρ. Δεν είχαμε τηλεόραση για να βλέπω τη λαμπερή ζωή στις λαμπερές πόλεις! Αλλά και να την έβλεπα, πάλι δε θα την άλλαζα με αυτά που είχα.

Εμένα μου έφτανε που περνούσα καλά με τα ξαδέρφια μου και τους γονείς μου. Το τι τρώγαμε ήταν θέμα των γονιών μου. Ποτέ δεν είχα αναρωτηθεί πώς τα κατάφερναν. Το κρέας από το κρεοπωλείο έμπαινε στο σπίτι σπάνια, όπως σπάνια έμπαιναν και οι σοκολάτες ή οτιδήποτε άλλο χρειαζόταν χρήματα για να αγοραστεί. Η μαμά ζύμωνε ψωμί, τα λαχανικά ήταν δικά μας, το γάλα το παίρναμε από τη Ζιν και τη Ζαν, είχαμε αυγά και κανένα κοτόπουλο για τις γιορτές. Τα καινούρια ρούχα, τα καινούρια παπούτσια και τα παιχνίδια δεν ήταν κάτι συνηθισμένο και ο ερχομός τους αποτελούσε γεγονός για έναν ολόκληρο μήνα ή και παραπάνω.

Όταν πήγα στο σχολείο και άρχισα να κυκλοφορώ για διάφορους λόγους έξω από τα όρια της φτωχής γειτονιάς μου, είδα ότι στις βιτρίνες της πόλης υπήρχαν πράγματα που ποτέ δεν είχα φανταστεί ότι υπάρχουν. Και ήταν πολύ λίγοι εκείνοι που μπορούσαν να τα αγοράσουν! Έβλεπα τον μπαμπά και το θείο να γυρίζουν νωρίς από την πόλη στενοχωρημένοι επειδή δεν είχαν δουλειά και εκείνη τη μέρα. Η μαμά τους έφτιαχνε καφέ και τους μιλούσε συνεχώς για εμάς, για την πρόοδό μας στο σχολείο, για τα παιχνίδια μας, για την καλή συμπεριφορά μας. Νομίζω ότι μ' αυτό τον τρόπο ήθελε να τους παρασύρει σε ευχάριστες σκέψεις. Ανώφελα, όμως. Εκείνοι μας χαμογελούσαν για λίγο και πάλι άρχιζαν τη συζήτηση για τα προβλήματα.

Ήταν αρκετοί οι συμμαθητές μου που είχαν τους γονείς τους στο εξωτερικό όπου πήγαιναν για δουλειά. Εκείνοι έμεναν με τους παππούδες τους. Ήταν αρκετοί και οι συμμαθητές μου που άφησαν το σχολείο, γιατί ακολούθησαν τους γονείς τους στην αναζήτηση καλύτερης τύχης. Έφυγαν για την Ιταλία, την Ελλάδα, τη Γερμανία, την Αμερική.

Γιώτα Φώτου

ΕΙΝΟΜΗΛΟ
από 11 ετών

Ο Αόρατος Πολ

Ο μικρός Αλ, ένα παιδί από την Αλβανία, φεύγει από την πατρίδα του και έρχεται να ζήσει με τους γονείς του στην Ελλάδα. Τα όνειρα και οι προσδοκίες του όμως γρήγορα γκρεμίζονται όταν αντιμετωπίζει την απόρριψη και την αδιαφορία των συμμαθητών και της δασκάλας του.

Μόνος και απογοητευμένος, εγκαταλείπει κάθε προσπάθεια να ενταχθεί στο νέο περιβάλλον ώσπου γνωρίζει ένα νέο φίλο, τον Πολ. Ποιος είναι όμως αυτός ο μυστηριώδης φίλος; Πού μένει; Γιατί δεν του δίνει κανείς σημασία εκτός από τον Αλ; Γιατί εξαφανίζεται έτσι ξαφνικά;

Ένα θαυμάσιο μυθιστόρημα για τη διαφορετικότητα και τις ανθρώπινες σχέσεις.

Βραβείο
Μυθιστορήματος
Γυναικείας
Λογοτεχνικής
Συντροφιάς

ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ